

Ul. Gajev trg 4/4, Sarajevo

Tel. 061 168 732

U Sarajevu, 24. 05. 2024. godine

Broj: 30/24

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 24-05-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	3000	/23

N/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda F BiH

Svim delegatima Doma naroda

Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine

Ul. Hamdije Kreševljakovića 3, Sarajevo

Predmet: Zakon o djelatnosti psihologa u FBiH

Poštovani,

Obzirom da se na sjednici Doma naroda Parlamenta FBiH, održane **18. 05. 2024.** godine, tokom rasprave o nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH (u daljem tekstu Zakon) pojavile nedoumice u sam proces i nadležnosti kod donošenja Zakona, obraćamo vam se sa informacijama koje će vam pomoći u boljem razumjevanju samog procesa i potrebe za donošenje ovog nama i društvu važnom Zakonu, te samih motiva za dalje djelovanje Društva psihologa u FBiH.

Udruženje „Društvo psihologa u Federaciji BiH“ (u daljem tekstu DPFBIH) je strukovno udruženje psihologa koje okuplja psihologe sa područja cijele Federacije Bosne i Hercegovine (FBiH). DPFBIH baštini tradiciju Društva psihologa Bosne i Hercegovine koje je osnovano 1964. godine i ove godine obilježavamo 60 godine organizovanog udruživanja psihologa u Bosni i Hercegovini. Prvi psiholog u Bosni i Hercegovini je **počeo raditi 1958. godine**, i to je bio **prof.dr.Ismet Dizdarević**, koji je svoj studij psihologije završio u Beogradu i stekao stručno zvanje diplomirani

psiholog. Prvi psiholozi u Bosni i Hercegovini su svoje studije psihologije završili u Zagrebu, Beogradu i Ljubljani, pa tako 1964. godine u Bosni i Hercegovini se osniva Društvo psihologa Bosne i Hercegovine koje je imalo 24 člana, bilo je dio saveza društava psihologa SFRJ. Prvi psiholozi u Bosni i Hercegovini su radili u industriji kao industrijski psiholozi, manji broj psihologa je radio u socijalnoj zaštiti, tek u narednim decenijama psiholozi se više zapošljavaju u zdravstvu, obrazovanju, i drugim društvenim oblastima.

Danas, DPFBIH uspješno djeluje na području cijele teritorije FBiH. Organizirani smo teritorijalno – podjeljeni u podružnice, uvažavajući potrebe i organiziranost na nivou kantona/županija. Do sada smo, a i trenutno, uspješno sarađivali sa **Društvom psihologa Republike Srpske i Društvom psihologa Distrikta Brčko**, pa smo u posljednjih 20 godina održali osam (8) kongresa psihologa Bosne i Hercegovine sa međunarodnim učešćem. Kongresi su održani u **Sarajevu, Mostaru, Banja Luci, Brčkom**. Ostvarujemo uspješnu saradnju sa **društvima psihologa Republike Hrvatske i Republike Srbije**. Cijeneci urađeno kolega iz Hrvatske po pitanju reguliranja struke, kao primjer dobre prakse, 2008. godine smo u Predstavnički dom Parlamenta FBiH uz podršku zastupnice Aide Čikić pokrenuli proces usvajanja nacrta Zakona o psihološkoj djelatnosti FBiH. Tada je tekst Zakona dobio podršku u Predstavničkom domu dok u Domu naroda nije dobio potrebnu podršku. Zakon je tada izazvao ogromno interesovanje i DPFBIH je dobio preporuku da se inicijativa o donošenju ovog Zakona uputi na Vladu FBiH kako bi Zakon bio na adekvatan način uređen u skladu sa Ustavom i zakonskim propisima koji važe u FBiH. Svjesni da je Zakon imao niz manjkavosti, a sa željom da se pokrene taj proces od iznimne važnosti, nastavili smo sa procesom zagovaranja za Zakon. Nakon niza sastanka, dopisa i urgencija, Vlada FBiH je na **114. sjednici koja je održana 13. 05. 2014.** godine zadužila **Federalno ministarstvo rada i socijalne politike da u svojstvu obrađivača i predlagača**, pokrene aktivnosti za izradu Zakona o psihološkoj djelatnosti u FBiH. Citiramo: „*U tom cilju će ovo ministarstvo utemeljiti radnu skupinu u koju će biti uključeni predstavnici Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Federalnog ministarstva zdravstva, te Društva psihologa u FBiH, koje je iniciralo izradu i donošenje Zakona. Budući da je riječ o specifičnoj znanstveno-stručnoj oblasti nad kojom nije jasno utvrđena nadležnost bilo kojeg ministarstva, DPFBIH je smatralo da se Vlada FBiH očituje o ovom pitanju.*“ U skladu sa navedenim, **26. 08. 2014, godine Federalno ministarstvo rada i socijalne politike** Rješenjem imenuje **Radnu grupu za izradu nacrta Zakona o psihološkoj djelatnosti** u čijem sastavu su pored

predstavnik Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i DPFBIH, učestvovali i predstavnici ministarstava zdravstva, obrazovanja i nauke, pravde i Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje. Imenovana Radna grupa je utvrdila prvu verziju prednacrtu Zakona i isti je u daljem postupku samo Ministarstvo usklađivalo prema mišljenju relevantnih institucija u FBiH. DPFBIH je od početka zagovaralo da obrađivač Zakona treba da bude ili Federalno ministarstvo zdravstva ili Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Razlozi su jednostavni, po uzoru na Republiku Hrvatsku, predlagač Zakona je bilo Ministarstvo rada i socijalne skrbi, pa je Zakon o psihološkoj djelatnosti Republike Hrvatske (NN 47/2003) stupio na snagu 20. 03. 2003. godine. Republika Hrvatska je u 2019. godini (NN 98/2019) donijela novi Zakon o psihološkoj djelatnosti, a 2022. godine su izvršili i izmjene tog Zakona (NN 18/2022). Rješenja iz Zakona koji je važeći u Republici Hrvatskoj su dobrim dijelom sadržani i u ovom nacrtu Zakona.

Od 2019. godine rad na Zakonu se intenzivira nakon tematskih sjednica Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, a vezano za događaje u Zavodu za zbrinjavanje mentalno – invalidne djece i omladine Pazarić. Tako je Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike na sjednici 23. 12. 2021. godine utvrdila nacrtu Zakona o psihološkoj djelatnosti FBiH i uputila ga u parlamentarnu proceduru. Predstavnički dom Parlamenta FBiH je na 30. redovnoj sjednici 9.3.2022. godine usvojio nacrt Zakona o psihološkoj djelatnosti FBiH. 12. 04. 2022. godine na 12. Vanrednoj sjednici Doma naroda Parlamenta FBiH nacrt Zakona nije dobio potrebnu podršku, odnosno da budemo precizni 21 delegat doma naroda je bio za usvajanje ovog Zakona, sedam (7) je bilo suzdržano i četiri (4) su bila protiv. U trenutku glasanja Dom naroda je radio na granici kvoruma i rezultat glasanja je bio takav.

Svjesni činjenice da nastojimo isključivo **regulisati rad psihologa**, jer samo DPFBIH predstavlja psihologe, uvažili smo sugestije i dobronamjerne prijedloge delegata zastupničkih domova i predložili da Zakon promjeni naslov i da glasi Zakon o djelatnosti psihologa u FBiH, čime bi uredili ovu veoma važnu struku i našoj zajednici ponudili najbolje od nas. Ministrastvo je u skladu sa svim ranijim aktivnostima nastavilo sa pripremom da se ovaj Zakon nađe u parlamentarnoj proceduri, pa tako je nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH usvojila Vlada FBiH 22. 12. 2023. godine i uputila u trenutnu proceduru, gdje je u Predstavničkom domu 23. 04. 2024. godine dobio potrebnu podršku.

U samom obrazloženju Zakona jasno je zbog čega se donosi ovaj Zakon i šta treba da reguliše.

UDRUZENJE "DRUŠTVO PSIHLOGA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE"

Ustavni osnov za donošenje Zakona o djelatnost psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbi člana III. 2. e), u vezi s članom III. 3. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču socijalne politike, kao i člana IV. A. 20. (1) d) kojim je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti. Relevantnost i opravdanost donošenja Zakona o djelatnosti psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine je neupitna, budući da bi se uspostavljanjem jasnog pravnog okvira za obavljanje djelatnosti psihologa u Federaciji riješio čitav niz uočenih problema u ovoj oblasti, te bi se unaprijedila kvaliteta psiholoških usluga i zaštitili kako korisnici usluga, tako i njihovi pružaoci. Stoga Zakon o djelatnost psihologa predstavlja odgovarajući pravni instrument pomoću kojega je jedino moguće realizirati temeljne ciljeve u ovoj oblasti, te razviti efikasan i profesionalan sistem pružanja psiholoških usluga na cijelom prostoru Federacije. Na sličan način su regulisane i neke druge struke u FBiH.

Ovim putem, sa punom svješću o određenim manjkavostima nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH, kao glavni zagovornici donošenja zakona koji bi regulisao rad psihologa, pozivamo vas i molimo da podržite usvajanje nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH. Ovo je samo jedan od koraka u daljim procedurama za utvrđivanje prijedloga Zakona, a mi kao strukovno udruženje psihologa, potpuno odgovorni i svjesni prijeke potrebe za ovakvim propisom, obećavamo da ćemo dati sve od sebe da u procesu javne rasprave se razmotre sve mogućnosti za što bolje i sveobuhvatnije uređenje rada psihologa.

Potpuno svjesni svih političkih, društvenih i drugih specifičnosti Bosne i Hercegovine, posebno FBiH, te zahtjeva koje proizilaze iz pojedinačnih i grupnih potreba, specifična pitanja oko organizovanog djelovanja psihologa, posebno organizovanja rada buduće Komore potpuno će biti u skladu sa našim dosadašnjim djelovanjem, a to je uvažavanje svih potreba kako pojedinaca i grupa a posebno svih principa i načela po kojima funkcioniše FBiH.

Unaprijed zahvalni,

Predsjednica DPFBiH:

Doc.dr.Mitra Mirković-Hajdukov

ZA PREDSEDNICU, TOTUS
SEKRETARA DPFBIH

Mitra Mirković-Hajdukov